

YEPYENİ

10. SINIF

SINAV *Kalitesinde*

 TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI

 MATEMATİK

 FİZİK

 KİMYA

 BİYOLOJİ

 TARİH

 COĞRAFYA

 FELSEFE

 DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ

1. DÖNEM

2. YAZILI

TÜM DERSLER

YAZILI

KİTABI

ÖZEL OKUL
BURSLULUK
DENEMESİ
İki ile



Akıllı Tahtaya
Uygundur
sinavayin.com





İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Mehmet Akif Ersoy

SERTİFİKA NO
44095

DİZGİ/GRAFİK TASARIM
Sınav Yayınları
Grafik Tasarım ve
Dizgi Ekibi

SINAV YAYINLARI
Ostim OSB. Alınteri Bulvarı
1249 Sk. No: 17
Yenimahalle/ANKARA
Tel: 0312 385 40 03

ANKARA ÖZGÜR WEB OFSET
Saray Mah. 205 Cad.
No: 4 İç Kapı No: 2
Kahramankazan/ANKARA
Tel: 0312 394 27 42
Sertifika No: 46821

Bu yayın, Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı öğretim programlarına uygun olarak Sınav Yayın Kadrosu tarafından yayına hazırlanmıştır. Tüm basım ve yayım hakları Sınav Basın Yayın Dağıtım Org. San. Tic. A.Ş.'ye aittir.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Dinleme Metni (<i>Koşma</i> - Karacaoğlan).....	7
Dinleme Metni (<i>Eskici</i> - Refik Halit Karay).....	8
1. Prova	9
2. Prova	12
3. Prova	15

MATEMATİK

1. Prova	21
2. Prova	24
3. Prova	27
4. Prova	30
5. Prova	33

FİZİK

1. Prova	37
2. Prova	40
3. Prova	43
4. Prova	46

KİMYA

1. Prova	51
2. Prova	54
3. Prova	57
4. Prova	61

BİYOLOJİ

1. Prova	65
2. Prova	67
3. Prova	69
4. Prova	71

İçindekiler

TARİH

1. Prova	75
2. Prova	78
3. Prova	81

COĞRAFYA

1. Prova	85
2. Prova	87
3. Prova	89

FELSEFE

1. Prova	93
2. Prova	95
3. Prova	97

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

1. Prova	101
2. Prova	103
3. Prova	105

Özel Okul Bursluluk Denemesi - 1	107
Özel Okul Bursluluk Denemesi - 2	133

Doğru Seçenekler	159
------------------------	-----

10. SINIF



Provaların yazılı çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI

10. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI YAZILI SINAVI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

KONU VE KAZANIMLAR	1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI	
	1. PROVA	2. PROVA
GİRİŞ ÜNİTESİ Edebiyatın tarih ve din ile ilişkisi / Türk edebiyatının tarihî dönemleri / Türkçenin tarihî gelişimi		
OKUMA (METNİ ANLAMA VE ÇÖZÜMLEME) KAZANIMLARI “Giriş” üniteleri ünite tablosunda belirtilen kendi konuları çerçevesinde ele alınacaktır. (bkz. Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı 2018, sayfa 13, 2. madde)	1	1
YAZMA - “Yazının gelişimi”, “Türk yazı sanatı” ve “alfabeler” gibi konularda bir yazma çalışması yapmaları sağlanır. YAZMA KAZANIMLARI - “Giriş” üniteleri ünite tablosunda belirtilen kendi konuları çerçevesinde ele alınacaktır. (bkz. Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı 2018, sayfa 13, 2. madde)		
HİKÂYE ÜNİTESİ Dede Korkut Hikâyeleri’nden bir örnek / İki halk hikâyesi örneği / Bir mesnevi örneği / Tanzimat Dönemi’nden bir hikâye örneği / Millî Edebiyat Dönemi’nden bir hikâye örneği Dil Bilgisi Konuları: - Metindeki fiilimsileri bulma ve bunların metindeki işlevlerini belirleme - Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.		
OKUMA (METNİ ANLAMA VE ÇÖZÜMLEME) KAZANIMLARI		
A.2.1. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.		
A.2.2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönem ile ilişkisini belirler.		
A.2.3. Metnin tema ve konusunu belirler.		
A.2.4. Metindeki çatışmaları belirler.		
A.2.5. Metnin olay örgüsünü belirler.		
A.2.6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.		
A.2.7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.		
A.2.8. Metinde anlatıcı ve bakış açısının işlevini belirler.		

A.2.9. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerinin işlevlerini belirler.	1	
A.2.10. Metnin üslup özelliklerini belirler.		
A.2.11. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.		
A.2.12. Metinde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.	1	
A.2.13. Metni yorumlar.	1	
A.2.14. Yazar ile metin arasındaki ilişkiyi değerlendirir.		
A.2.15. Türein ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.		
A.2.16. Metinden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar. (Kazanım açıklamaları için bkz. EK 2)		
YAZMA - Öğrencilere inceledikleri metinlerden hareketle bir hikâye yazdırılır. Hikâye yazma çalışmalarının dışında incelenen metinlerden edinilen düşünce ve izlenimleri konu alan farklı türlerde de yazma çalışmaları yaptırılabilir.	1	
YAZMA KAZANIMLARI - B.1-B.12 kazanım ve açıklamaları için bkz. EK 5		

ŞİİR ÜNİTESİ

İslamiyet'in kabulünden önceki Türk şiirinden bir koşuk, bir sagu örneği / Geçiş Dönemi (11-12. yüzyıl) Türk edebiyatından kısa metin örnekleri / Halk edebiyatından bir ilahi ve bir nefes örneği / Halk edebiyatından üç mâni (düz, kesik ve yedekli mâni) ve bir türkü örneği / Halk şiirinden bir koşma örneği / Divan şiirinden iki gazel, bir kaside, bir şarkı örneği

Dil Bilgisi Konuları: - Metindeki isim tamlamalarını bulma ve bunların metindeki işlevlerini belirleme - / Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır.

OKUMA (METNİ ANLAMA VE ÇÖZÜMLEME) KAZANIMLARI		
A.1.1. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.	1	
A.1.2. Şiirin temasını belirler.		
A.1.3. Şiirde ahengi sağlayan özellikleri/unsurları belirler.	1	
A.1.4. Şiirin nazım biçimini ve nazım türünü tespit eder.	1	1
A.1.5. Şiirdeki mazmun, imge ve edebî sanatları belirleyerek bunların anlama katkısını değerlendirir.		1
A.1.6. Şiirde söyleyici ile hitap edilen kişi/varlık arasındaki ilişkiyi belirler.		
A.1.7. Şiirde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.	1	
A.1.8. Şiirde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.		
A.1.9. Şiiri yorumlar.		1
A.1.10. Şair ile şiir arasındaki ilişkiyi değerlendirir.		1
A.1.11. Türein/biçimin ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.		1
A.1.12. Metinden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.	1	2
A.1.13. Metinler arası karşılaştırmalar yapar.(Kazanım açıklamaları için bkz. EK 1)	1	
YAZMA - Öğrencilerin okuma bölümünde edinilen bilgilerden yararlanarak mâni ve koşma yazmaları sağlanır.	1	
YAZMA KAZANIMLARI - B.1-B.12 kazanım ve açıklamaları için bkz. EK 5		

DİNLEME METNİ

KOŞMA - KARACAOĞLAN



Yukarıdaki karekodu okutarak Karacaoğlan'a ait olan koşmayı dinleyiniz. Dinleme sonrasında aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Şair “Viran oldum mor sümbüllü bağ iken / Yandım gittim ala karlı dağ iken” derken ne anlatmak istemiştir? (20 puan)
2. “Yaslandıkça şıvgalarım kırdılar” ifadesiyle şair kendini neye benzetmiştir? Bu benzetmeyi yaparken hangi söz sanatını kullanmıştır? (20 puan)
3. Şiirin temasını ve konusunu yazınız. (20 puan)
4. Şairin şiirde deli gönül ile anlatmak istediği kişi hangi özelliğe sahip olabilir? (20 puan)
5. Şiirin genel çerçevesinden hareketle “felek” kelimesinin neden tercih edildiğini yazınız. (20 puan)



Yukarıdaki karekodu okutarak Refik Halit Karay'ın *Eskici* adlı hikâyesini dinleyiniz. Dinleme sonrasında aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Hikâyede yer alan kişileri belirleyiniz. Hikâyeye ismini veren eskicinin fiziksel özelliklerini yazınız. (20 puan)
2. Hikâyede olayların başladığı ve bittiği mekânları yazınız. (20 puan)
3. Hasan, yolculuğu sırasında hangi hayvanları görmüştür? (20 puan)
4. Hasan suskunluğunu bozarak ilk defa kiminle, ne hakkında konuşmuştur? (20 puan)
5. Hikâyede Hasan ve eskicinin arasında geçen sohbet ile yazar, okuyucuya ne anlatmak istemiştir? (20 puan)

1. Türklerin tarih boyunca kullandığı alfabelerden iki tanesinin adını yazınız. (10 puan)

2. — Safa geldin, Mukbil Bey!
 — Kahkahalarınız uzaktan koklanıyor.
 — Duyuluyor, diyecektiniz.
 — Sizin gülüşünüzün de çiçekler gibi barlı bir kokusu var. Misafirleriniz çok mu?
 — Girin, girin! Bugün bizim ev taşıyor.

Bu parçada kullanılan anlatım tekniğinin adını yazınız. (5 puan)

3. Aşağıdaki tabloda verilen yapı unsurlarını kullanarak “hoşgörü” temalı bir hikâye kesiti yazınız. (20 puan)

Kişiler	Asiye Hanım (anne), Umut (12 yaşında bir çocuk), Nigâr Hanım
Olay örgüsü	Öğrencinin tercihine bırakılmıştır.
Mekân	Çocuk parkı
Zaman	Sabah saatleri
Anlatıcı	Üçüncü kişi
Bakış açısı	Hâkim (ilahi) bakış açısı

Yazdığınız metin aşağıdaki ölçütler üzerinden değerlendirilecektir:

Hikâye türüne uygun anlatım kullanma	Verilen temayı kullanma	Kişi, mekân, zaman unsurlarını tabloya uygun kullanma	Anlatıcı ve bakış açısını tabloya uygun kullanma	İmla ve noktalama kurallarına uyma
4 Puan	4 Puan	4 Puan	4 Puan	4 Puan

4. Aşağıdaki dördlüklerde altı çizilen “geçmek” kelimelerinin anlamlarını bağlamdan hareketle yazınız. (10 puan)

I. Dördlük

Ayrılık bâdesin tatlı mı sandın
Ne tez tebdil olmuş dumanın dağlar
Bu güzellik geçer sana da kalmaz
Daha neye bağlı gümânın dağlar

I. dördlükteki anlamı:

II. dördlükteki anlamı:

II. Dördlük

Ummânî sözünü söylemez naçar
Bu faniye gelen eylenmez göçer
Beşer olan bir gün canından geçer
Vardır geçilecek sırat uyumaz

5. Tehî görme kimseyi hiç kimsene boş değil
Eksiklik ile nazar, erenlere hoş değil

Bu dizelerdeki redifi gösteriniz. (5 puan)

6. Gönülde bin gamum vardur ki pinhân eylemek olmaz
Bu hem bir gam ki el ta'nından efgân eylemek olmaz
- Ne müşkil derd olursa bulunur âlemde dermânı
Ne müşkil derd imiş 'aşkun ki dermân eylemek olmaz

Bu dizelerin nazım biçimini gerekçesiyle birlikte yazınız. (10 puan)

7. Şehitler diyarında parlayan nurdur vatan
Vardık mı üzerine, demirden dağ yıkılır
Yüzünde ay ışığı yine mağrurdur vatan
Tarih tebessüm eder, bu vahşi çağ yıkılır
Bayrağı kanımızla yıkanmış surdur vatan

Bu dizelerde öne çıkan millî ve manevî değerlerimizden birer tane yazınız. (10 puan)



Video Çözümler için
Karekodu Okut.

1. PROVA

1. Dönem 2. Yazılı Sınavı

8. Mânî nazım şeklinin kafiye düzeni ve ölçü özelliklerini göz önünde bulundurarak aşağıdaki dizeleri tamamlayınız. (10 puan)

Ateşim var külüm yok

Bülbül oldum dilim yok

.....

.....

9. Şahin dedikleri bir küçük kuştur
Yârin güzelliği göz ile kaştır
Kadir Mevla'm beni yâre ulaştır
Irak ise yakın eyle yolumu

Bu dizelerdeki altı çizili isim tamlamasının türünü yazınız. (10 puan)

10. Aşağıdaki dizeleri konu bakımından karşılaştırınız. (10 puan)

I. Dörtlük:

Yağı ötin öçürgen

Toydın anı köçürgen

İşler üzüp keçürgen

Teğdi okı öldürü

II. Dörtlük

Türlüğ çeçek yarıldı

Barçın yadım kerildi

Uçmak yeri körüldi

Tumlug yana kelgesüz

Günümüz Türkçesiyle: (O) düşman ateşini söndüren, (düşmanları) karargâhlarından göç ettiren, (çetin) işlerin üstesinden gelen (bir yiğit) idi; (feleğin) oku (ona) isabet etti (ve onu) öldürdü.

Günümüz Türkçesiyle: Rengârenk çiçekler açıldı, (yerlere sanki) ipek örtüler serildi, cennet görünmüş gibi oldu, soğuklar artık gelmeyecek.

1. Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatının ilk döneminin adını yazınız. (5 puan)

2. — Beis yok, Kamil! Beis yok. Ben onu fikrime, milletime feda ettim.

— Galiba o seni feda etti.

— Hayır, işte ona yazdığım mektup. Onu ben reddettim. İzdivacımızdan sonra kazalarda, nahiyelerde beraberce konferanslar vermek için bir iki sene kadar Anadolu'da gezmek istediğimi söyledim. Evvela kabul etti. Sonra bu seyahatten evvel Avrupa'yı görmek istediğini itiraf eyledi. Kendisine kaybedecek vaktimiz olmadığını; vatanın fedakâr, azimkâr gençlere muhtaç olduğunu anlattım.

(Parça, Ahmet Hikmet Müftüoğlu'nun *Turhan Nasıl Çıldırıldı* adlı hikâyesinden alınmıştır.)

Bu parçanın Millî Edebiyat Dönemi'nde yazılmış bir hikâyeden alınmış olmasını iki özellik ile açıklayınız. (10 puan)

3. Memlekette neyin güzelliği kalmış, ne harap olmamış ki?.. İşte esaretten avdet edeli (döneli) bir buçuk ay oluyor. Nereye bak-sam, kimi görsem bir yabancılık, bir gariplik hissediyorum. Âdeta esaret zamanlarımı arıyorum. Hiç değilse o zaman hayalim-de sevdiğim ve süslediğim ve eskisi gibi tamamıyla bizim sandığımız bir İstanbul vardı, hâlbuki şimdi...

(Parça, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun *Hasretten Hasrete* adlı hikâyesinden alınmıştır.)

Bu parçada anlatıcının içinde bulunduğu durumu açıklayınız. (10 puan)

4. Aşağıdaki dizelerin nazım biçimlerini altlarına gerekçeleriyle birlikte yazınız. (10 puan)

Havadaki tayyare
Selam saldı o yâre
Ben kendime yâr buldum
O da bulsun bir çare

Nazım Biçimi:
Gerekçesi:

Fenadır dünyanın ötesi fena
Biz de erişmedik bir iyi güne
Terk etmiş ilini bir benli suna
Ördeği gelmeyen göller perişan

Nazım Biçimi:
Gerekçesi:

5. Cahil ile otururdun kalkardın
Yapmadığın gönülleri yıkardın
Coşkun çaylar gibi durmaz akardın
Şimdi dalgalanıp duruldun gönül

Bu dördlükteki altı çizili sözlerle yapılan edebî sanatın adını yazınız. (10 puan)

6. Âsafın mikdârını bilmez Süleymân olmayan
Bilmez insan kadrini âlemde insan olmayan (Ziya Paşa)
(**kadir**: değer, kıymet)

Bu beytin ikinci dizesinde anlatılmak isteneni açıklayınız. (10 puan)

7. Bir kez gönül yıktın ise bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi elin yüzün yumaz değil

Yol oldur ki doğru vara göz oldur ki Hakk'ı göre
Er oldur alçakta dura yüceden bakan göz değil

Doğru yola gittin ise er eteğin tuttu ise
Bir hayır da ettin ise birine bindir az değil
(Yunus Emre)

Bu dizelerden hareketle Yunus Emre'nin şiir anlayışını açıklayınız. (10 puan)



8. Mesnevi türünde olan *Leyla vü Mecnun* ve *Beng ü Bade*, naat türündeki *Su Kasidesi*, yolsuzlukları anlattığı *Şikâyetname* adlı eserleriyle bilinen şair; Türkçe, Arapça ve Farsça divan sahibi tek divan şairidir. Şiirlerini genellikle Azeri Türkçesiyle yazmıştır. Şiirlerindeki lirizmin çok güçlü olduğu konusunda edebiyat dünyası hemfikirdir.

Bu parçada tanıtılan şairin adını yazınız. (5 puan)

9. Kentten mandıralara giden yoldaki köprünün başında durdu. Kenara dayandı. Geniş derenin dibine yansıyan yıldızlar, ışıktan çakıl taşları gibi parlıyor, şırıldıyordu. Kenardaki karanlık söğüt ağaçlarından yayılan bülbül seslerini dinlerken daldı gitti. Saatlerce kımıldamadı.

Bu parçada aşağıdaki isim tamlaması türlerine birer tane örnek veriniz. (10 puan)

Belirtisiz isim tamlaması	
Belirtili isim tamlaması	

10. • Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbirisi veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.
- Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar.
- “m, p, r, s” ünsüzleriyle oluşturulan pekiştirmeli sözcükler bitişik, ikilemeyi oluşturan sözcükler ayrı yazılır.
- Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar. Cümle içinde ilk harfi küçük yazılması gereken akrabalık sözcükleri de lakap ya da ünvan olarak kullanılırsa büyük harfle başlamalıdır.

Bu kurallara göre aşağıdaki cümlelerde yazımı yanlış olan sözleri düzeltip cümlelerin yanına doğrularını yazınız. (20 puan)

- Vücudunda ışık üreten ateşböceği de ilginç bir hayvandır.
- Her yıl 8 Mart'ta kutlanan dünya kadınlar günü, üzücü bir olaya dayanır.
- Göl bugün mas maviydi, insana eşsiz bir huzur veriyordu.
- Tüm köy halkı gibi ben de soluğu dayı Rüstem'in yanında almıştım.

1. Bu dünyâ nenitin yegü ketkûlûk
Ol artuk tileme vebâl yûtkûlûk
[Bu dünya malından yiyecek (ve) giyecekten / Ondan
ziyâde dileme vebâl kazanmayı (yüklenmeyi)]

Tarıklık tep aydı açunni Resûl
Tarıklıkda katılan tarı edgûlûk
[Resûl, dünyâ mezradır, dedi / Mezraya katılan iyiliktir
(ni'mettir)]

Bu dizeler aşağıdaki dönemlerin hangisine ait olabilir?

- A) Geçiş Dönemi B) Divan Edebiyatı
C) Sözlü Edebiyat D) Tanzimat Dönemi
E) Millî Edebiyat Dönemi

2. Türk edebiyatında modern hikâye, *Müsameretname*'deki bazı kısa metinler ve *Letaif-i Rivayat*'taki kısa hikâyelerin oluşturduğu hazırlık zemini sonrasında ---- *Küçük Şeyler* adlı hikâye kitabıyla başlar. Millî Edebiyat Dönemi'nde ---- *Ant*, *Falaka*, *Kaşığı* adlı hikâyelerinde çocukluk yıllarını; *Bomba*, *Beyaz Lale* ve *Nakarat* gibi hikâyelerinde askerlik günlerini; *Pembe İncili Kaftan*, *Başını Verme-yen Şehit*, *Kızılma Neresi* gibi hikâyelerinde tarihî konuları işlemiş ve hikâyeciliği başlı başına bir tür hâline getirmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Emin Nihat'ın - Refik Halit Karay
B) Ahmet Mithat Efendi'nin - Ömer Seyfettin
C) Sami Paşazade Seza'i'nin - Refik Halit Karay
D) Ahmet Mithat Efendi'nin - Refik Halit Karay
E) Sami Paşazade Seza'i'nin - Ömer Seyfettin

3. Gözlerim yaşa katlan
İş düştü başa katlan
Her demde bahar olmaz
Bir dem de kışa katlan

Bu dizelerin nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koşuk B) Semai C) Mânî
D) Şarkı E) Türkü

4. Ben gelmedim da'vi için benim işim sevi için
Dostun evi gönüllerdir gönüller yapmaya geldim

Dost esrûği deliliğin âşıklar bilir neliğim
Değşürüben ikiliğin birliğe yetmeye geldim

Bu dizeler dil, anlatım ve konu bakımından değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi tarafından yazılmış olabilir?

- A) Yunus Emre B) Nef'i
C) Kaşgarlı Mahmut D) Karacaoğlu
E) Nedim

5. **Aşağıdakilerin hangisi İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı'nın bir özelliği değildir?**

- A) Yabancı etkilerden uzak, duru ve doğal bir Türkçe kullanılmıştır.
B) Ahenk oluşturmada aruz ölçüsü ve tam uyaktan sıkça yararlanılmıştır.
C) Ürünler sözlü olmakla birlikte kopuz adı verilen bir saz eşliğinde söylenmiştir.
D) Dönemin ürünleri sav, sagu, koşuk ve destan olarak öne çıkmaktadır.
E) Daha çok, doğa, aşk ve ölüm gibi insanın iç içe olduğu durumlar konu alınmıştır.

3. PROUA

6. Divan şiiriyle ilgili aşağıdaki açıklamaların hangisi parantez içindeki terimle uyuşmamaktadır?

- A) Allah'ın birliğini anlatan ve çoğu zaman kaside şeklin- de yazılan şiirlerdir. (Tevhit)
- B) Bir kişiyi, düşünceyi, inancı, sistemi eleştirmek ve ala- ya almak için yazılan şiirlerdir. (Hicviye)
- C) Bir kasidede nesip (teşbip) bölümünden sonra asıl konuya geçiş yapılan bir ya da birkaç beyitlik bölüm- dür. (Girizgâh)
- D) Allah'a yakarıp dua etmek amacıyla yazılan şiirlerdir. (Münacat)
- E) Dönemin önemli devlet ya da din adamlarını övmek için yazılan kasidelerdir. (Fahriye)

7. Yüksek yüksek tepelere ev kurmasınlar

Aşrı aşrı memlekete kız vermesinler
Annesinin bir tanesini hor görmesinler

Uçan da kuşlara malum olsun ben annemi özledim
Hem annemi hem babamı ben köyümü özledim

Babamın bir atı olsa binse de gelse
Annemin yelkeni olsa açsa da gelse
Kardeşlerim yollarımı bilse de gelse

Uçan da kuşlara malum olsun ben annemi özledim
Hem annemi hem babamı ben köyümü özledim

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söyle- nemez?

- A) Nazım biçimi koşmadır.
- B) İlk bentte yarım uyaktan yararlanılmıştır.
- C) Temennilere yer verilmiştir.
- D) Hem sözcük hem ek hâlinde redif vardır.
- E) Kavuştak kullanılmıştır.

8. Aşağıdakilerden hangisi ağıt türünün niteliklerini taşır?

- A) Gam ile geçirdim şurda beş günü
Senin şânın kaldırmaktır düşkünü
Ben bir divâneyim, ölüm şaşkını
Göster didârını, güldür efendim
- B) Arzuhâl sunayım gül yüzlü yâre
Hocam arz eylesin hâlimi benim
Derdine düşeli oldum divâne
Ölürsem yâr yusun ölümü benim
- C) Göç ettim gurbete yuva kurayım
Kurayım da sefamızı süreyim
Hazırlandım böbreğimi vereyim
Genç yaşımda yere verdim yavrumu
- D) Cümle kuşlar muradına erecek
Dudu kumru bahçelerde ötecek
Çiçek çimen kırmızı gül bitecek
Bülbüllerin figan zamanı geldi
- E) Ne karnım doyurdun ne bay eyledin
Her daim başımın belası dünya
Bütün emeklerim sen zay'eyledin
Kalmadı gözümün elası dünya

9. Yamandur hecr ile hâlüm
Bana yâr olmadun gitdün
Nedür cürmüm be hey zâlim
Bana yâr olmadun gitdün

Tutup dâmânunu ferdâ
Nigâhundun edüp şekvâ
Diyem mahşerde vâveylâ
Bana yâr olmadun gitdün

Bu dizelerin nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazel
- B) Koşma
- C) Kaside
- D) Şarkı
- E) Mesnevi

10. Ödlek yarag küzetti

Oğrı tuzak uzattı
Begler begin azıttı
Kaçsa kalı kurtulur

[Felek (onun canını almak için) fırsat gözetti / (Ve) gizli bir tuzak kurdu / Beyler beyini yanılttı (ve tuzağa düşürdü) / Kaçsa (bile bu tuzaktan) nasıl kurtulur (du)]

Dil, biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu dördlüğün aşağıdaki nazım şekillerinden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Semai B) Sagu C) Koşma
D) Destan E) Koşuk

11. I. Bülbül yuvan yıkıldı mı

Yavrun yere döküldü mü
Ölüm sana dokundu mu
Gelsin bir hoşça yanalım
(Koçaklama)

II. Hûnîdir gözlerin, kaşların hilâl
Bu hasta gönlüme leblerin zülâl
Binde bir görmedim ben böyle cemâl
Acaba Yusuf-ı Ken'an mıdır bu
(Güzelleme)

III. Dört beş yaşlı hayâ bilmez
Söylesen sözünden almaz
Birkaç sille çalsan olmaz
Sâhibinde yok sadâkat
(Taşlama)

Yukarıdaki dizelerden hangileri parantez içindeki nazım türüne örnek gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. I. Elâ gözlerine kurban olduğum
Yüzüne bakmaya doyamadım ben
İbret için gelmiş derler cihâna
Noktadır benlerin sayamadım ben

II. Yelvin anın közi
Yelkin anın özi
Tolun ayın yüzi
Yardı menin yürek

(Büyüleyicidir onun gözü / Gönlümün konuğu kendisi / Dolunay gibi yüzü / Yüreğimden yaraladı beni)

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış dördlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Oluşturulduğu dönemin sade, anlaşılır Türkçesiyle söylenmiş olma
B) Benzer temalar çerçevesinde oluşturulma
C) Ahenk unsurları arasında redife yer verme
D) Türkçenin millî ölçüsü ile söylenmiş olma
E) Aynı nazım biçimini örnekendirme

13. Bekir Bey kanepenin köşesine oturmuş, eline üstü meşin kaplı bir kitap almış ve dalmıştı. Odanın beyaz perdelelerinin kenarlarından, altlarından taşan güneşin ışığı kanepenin önüne, duvarın kenarına, masanın yarısına nurdan, şeffaf örtüler sermişti. Dilşad Hanım, yerde yumuk ve yumuşak bir şiltenin üstünde, önüne serdiği yazma yemeni seccade zeminini beyaz patiska parça ve kırıntıları ile örtmüştü. Odada ses yoktu. Yalnız astarların hışırtısı ve makasın kırırtısı işitiliyordu.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişi unsurları, ruhsal özellikleriyle verilmiştir.
B) Betimleme tekniğinden yararlanılmıştır.
C) Hikâye türünde bir eserden alınmış olabilir.
D) İşitme duyusuyla ilgili ayrıntılar vardır.
E) Gözlemci bakış açısıyla yazılmıştır.



14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde parantezle gösterilen yere farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Adamın sözünü keserek konuştum ()
– Yatın sahibi nerede?
- B) Beyaz geminin güvertesinde üç kişi vardı () Kaptan, aşçı ve ressam.
- C) İnsanlar birtakım yollarla birbirlerine hep zarar veriyorlardı () yalan söylemek, kayıtsız kalmak...
- D) Koridorda iki öğrenci, müdür ve bir öğretmen vardı () onlara görünmeden dışarı çıktım.
- E) Doktor, kendinden emin hâlde şöyle dedi () “Yarası ağır olmadığı için endişelenmeyin.”

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık vardır?

- A) Gölbaşı İlçesi’ndeki bir lisede matematik öğretmenliği yapıyor.
- B) Marmara Denizi’nde fırtına beklendiğine dair uyarılar var.
- C) Tuna Nehri’ni yüz yirmi kadar ırmak ve nehir beslemektedir.
- D) On beş yıldır oturduğumuz evden çıkmak zorunda kalınca Yayla Mahallesi’ne taşındık.
- E) Etkinlik için Anadolu Meydanı’nda ayrı bir alan tahsis edilmiştir.

16. Pencereden baktım. Eskiden kayısı ağaçlarıyla I dolu olan, ortasında şimşir fidanlarının II uzandığı, evin duvarını III beyaz güllerin asma gibi sardığı, yolları çakıllarla IV döşeli geniş bahçede V şimdi bir köşeye yaslanmış ve eski kapılardan yapılmış bir tavuk kümesinden başka hiçbir şey yoktu.

Bu parçada numaralanmış bölümlerden hangisi isim tamlaması değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Hapishanenin doktoru ve reviri olmadığı için hasta mahpuslar ağırlaşınca I (hastalığı kötüleşinceye) kadar koşullarında kalırlar ve araba parası tedarik II edebilirlerse (bulabilirlerse) belediye doktorunu getirirlerdi. Ak saçlarını pek itina ile ortadan ikiye ayıran bu ihtiyar ve zayıf adamcağız, yüzünde besbelli bir iğrenmeyle III (kederlenmeyle), ellerini sürmeden IV (dokundurmadan) hastalara bakar ve mevcut olmayan bir mesuliyetten korkarak çoğunu hastaneye havale ederdi V (yollardı).

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez içinde verilen açıklamayla uyuşmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. N’eyleyeyin dünyayı
Bana Allah’ım gerek
Gerekmez mâsivâyı
Bana Allah’ım gerek

Ehl-i dünya dünyada
Ehl-i ukbâ ukbâda
Her biri bir sevdada
Bana Allah’ım gerek

Dertli dermanın ister
Kullar sultanın ister
Âşık cânânın ister
Bana Allah’ım gerek

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Dize tekrarlarına yer verilmiştir.
- B) Nazım türü devriye olan bir şiirden alınmıştır.
- C) Sözcük ve ek hâlinde redife örnek gösterilebilir.
- D) Hece ölçüsü ve dörtlük nazım birimi ile söylenmiştir.
- E) Allah’a özlem teması etrafında şekillenmiştir.

10. SINIF



Provaların yazılı çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

MATEMATİK

10. SINIF MATEMATİK YAZILI SINAVI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

KAZANIMLAR	1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI			
	1. PROVA	2. PROVA	3. PROVA	4. PROVA
10.1.1.1. Olayların gerçekleşme sayısını toplama ve çarpma yöntemlerini kullanarak hesaplar.				
10.1.1.2. n çeşit nesne ile oluşturulabilecek r 'li dizilişlerin (permütasyonların) kaç farklı şekilde yapılabileceğini hesaplar.		1		1
10.1.1.3. Sınırlı sayıda tekrarlayan nesnelerin dizilişlerini (permütasyonlarını) açıklayarak problemler çözer.	1			
10.1.1.4. n elemanlı bir kümenin r tane elemanının kaç farklı şekilde seçilebileceğini hesaplar.				1
10.1.1.5. Pascal üçgenini açıklar.		1		
10.1.1.6. Binom açılımını yapar.	1			
10.1.2.1. Örnek uzay, deney, çıktı, bir olayın tümleyeni, kesin olay, imkânsız olay, ayrık olay ve ayrık olmayan olay kavramlarını açıklar.				
10.1.2.2. Olasılık kavramı ile ilgili uygulamalar yapar.	1	1	1	1
10.2.1.1. Fonksiyonlarla ilgili problemler çözer.				1
10.2.1.2. Fonksiyonların grafiklerini çizer.	1		1	
10.2.1.3. Fonksiyonların grafiklerini yorumlar.		1		1
10.2.1.4. Gerçek hayat durumlarından doğrusal fonksiyonlarla ifade edilebilenlerin grafik gösterimlerini yapar.	2	1	1	1
10.2.2.1. Bire bir ve örten fonksiyonlar ile ilgili uygulamalar yapar.		2		2

10.2.2.2. Fonksiyonlarda bileşke işlemiyle ilgili işlemler yapar.	2	1	3	1
10.2.2.3. Verilen bir fonksiyonun tersini bulur.	2	2	2	1
10.3.1.1. Bir değişkenli polinom kavramını açıklar.			1	
10.3.1.2. Polinomlarla toplama, çıkarma, çarpma ve bölme işlemlerini yapar.			1	